GELYKHEID; VRYHEID; BROEDERSCHAP.

1801. No. 114

BATAAFSCHE LEEUWARDER COURANT.

EERSTE DEPARTEMENT VAN DE EEMS.

DINGSDAG DEN 22 SEPTEMBER.

HET VIERDE JAAR DER EEN EN ONDEELBAARHEID

Op heden ten *elf* uuren, wordt eene EXTRA COURANT voor den prys van *ééne Stuiver* uitgegeeven.

BATAAFSCHE REPUBLIEK.

DEN HAAG *den* 18 *September*. Na dat zederd eenige dagen alhier talloze geruchten onder het Publiek aanwezig waren, omtrent eene aanstaande verandering in het Staatsgestel dezer Republiek, en de echtheid dezer geruchten in zo verre reeds als eene algemene zekerheid bekend was, dat er namelyk van wegen 't Uitvoerend Bewind of de meerderheid van deszelfs Leden eene demarche zoude geschieden, om de tegenwoordige Staatsregeling, door eene andere te doen vervangen, — wierden er in den laaten avond van den 15 dezer, aan de Huizen van de Leden des Vertegenwoordigenden Lichaams van wegen 't Uitvoerend Bewind rond gebragt: *een ontwerp van Staatsregeling voor 't Bataafsche Volk*, benevens eene *Proclamatie* door 't Uitvoerend Bewind gearresteerd, strekkende om die Staatsregeling aan 't Bataafsche Volk, ter goed of afkeuring voor te dragen.

In den Voornacht van den 15den op den 16den wierden de alhier Garnisoen houdende Fransche Troepen, zo Infantery als Cavallery opgewekt, en kregen bevel zich tegens 's morgens (den 16 Sept.) vroegtydig op derzelver Loopplaatzen te bevinden. Deze onverwagte aanzegging gaf aanleiding tot veelerlei gerugten. Dan 's morgens gemelde Troepen in de Wapenen verschenen, en naar de Maliebaan gemarcheerd zynde, hebben dezelven geduurende eenige uuren, vroeger dan gewoonlyk, groote Evolutien en Exercitien met Vuuren, zo uit 't Geschut als klein Geweer, verrigt.

VERTEGENWOORDIGEND LICHAAM.

EERSTE KAMER.

Werd gelezen eene Missive van het Uitvoerend Bewind, daar by het Vertegenwoordigend Lichaam informerende, dat hetzelve Bewind om redenen in de voorsz. Missive voorkomende, had besloten, een *Ontwerp van Staatsregeling* ter goed- of afkeuring aan den Volke voor te dragen, ten einde de wil van de geheele Bataafsche Natie omtrent hetzelve te vernemen, en zulks by eene *Proclamatie*, waar van het Bewind, zo wel als het Ontwerp zelve, een Exemplaar nevens de voorsz. Missive overlegt; gevende het Bewind deszelfs vertrouwen te kennen, dat welgemeld Lichaam deszelfs goedkeuring over den voorzegden stap aan hetzelve wel zal willen doen kennen, door de voormelde Missive met de Bylagen aan te nemen voor Notificatie.

De Proclamatie, by deze Missive overgelegd, was van den navolgenden inhoud:

GELYKHEID, VRYHEID, BROEDERSCHAP.

PROCLAMATIE.

Het Uitvoerend Bewind der Bataafsche Republiek, aan het Bataafsche Volk.

Was er immer een tydstip, waarin byzonder belang ter zyde gesteld, — vooroordeel bestreden, drift bekoeld, — partyschap gesmoord, — en waarin alleen geluisterd moet worden naar de stemme der waarheid, naar het geen plicht, Vaderlandsliefde en ondervinding U uit eenen mond toeroepen, het is het tegenwoordig tydstip, Medeburgers! waarin wy U rekenschap zullen geven van bedoelingen en beraadslagingen, welke, tot uwe tederste belangen betrekkelyk, sints een geruimen tyd, onze hoofden en harten vervulden, en welke niets minder ten oogmerke hadden, dan om eene orde van zaken, in ons Vaderland, gevestigd te zien, waar door het voorledene in den stroom van gebeurenissen en uitkomsten verzwolgen, een aangenaam verschiet voor de toekomst geopend, en eene vereeniging van werkzaamheid en uitzichten zou kunnen daargesteld worden; en welke tevens de uitgedrukte wil van allen zou zyn.

De inwendige Staat en de Staatkundige betrekkingen van ons Vaderland, de politieke gesteldheid van Europa, en de gezindheid der Buitenlandsche Mogendheden jegens ons Gemenebest, schenen om stryd onze bekommering tot zich te trekken, onzen yver aantevuuren, onzen arbeid te ondersteunen, en onze pogingen, reeds by voorraad, met den besten uitslag te bekronen.

En wie is er, welke in stilte, en met de bedaardheid van den Nederlander, den gang der zaken heeft gade geslagen, en niet overal, waar hy zyne oogen wendde, de spooren heeft aangetroffen van verdeeldheid, ontevredenheid en zucht naar verandering; en dat by een Volk, uit deszelfs aart zo gehecht aan het oude, zo afkeerig van nieuwigheid, en het welk zich daarom alleen, door andere Volken, in zommige opzichte, heeft kunnen laten voorby streven, om dat het nimmer aan eene betere toekomst, hoe hoog dan ook geroemd, boven het tegenwoordig gebrekkige, de voorkeur kon geven. Maar zal deze geestgesteldheid, hoe oneigen anders aan de Bataafsche Natie, ons wel behoeven te verwonderen, wanneer wy, van de uitwerkzelen tot de oorzaken opklimmende, voor een oogenblik, in onze gedachten terug roepen al het geen aan het Bataafsche Volk, geduurende de laatste zes Jaaren, overgekomen, door hetzelve geleden, gedaan en bestreden is? —— Of heeft het Bataafsche Volk, door inwendige verdeeldheden verscheurd, bedreigd en aangevallen door alle de gevaren en gevolgen daar uit ontsproten, niet nog bovendien zyne geldmiddelen, door eenen kostbaren Oorlog, zien verslonden, zynen Handel vernield, de bronnen van zyn bestaan en welvaart opgedroogd, het meerderdeel zyner Buitenlandsche Bezittingen weggenomen, zyne tochten en ondernemingen ter Zee mislukt, zyne kostbare Kielen den prooy des Vyands geworden? en heeft des niettegenstaande dat zelve Volk de Zamelpenningen, welke de algemene nood hun heeft afgeperst, uit het diepst der beurse, niet geduldig opgebragt? heeft niet dat Volk, tot verbazing van geheel Europa, dat alles doorgeworsteld, en zulks in het vooruitzicht, om, van het juk van eenen enkelen of van zommigen ontslagen, eenmaal wederom eene plaats te bekleden onder de Volken van Europa, en, als voorheen, door liefde tot vryheid, orde en naauwgezetheid, het voorbeeld zo wel als het voorwerp van naaryver voor anderen te kunnen zyn.

Wel verre echter dat de uitkomst aan de verwachting hebbe beantwoord, wel verre dat wy, aan het einde van den stryd, met zo veel standvastigheid en taai geduld, doorgestreden, eene Staatsregeling hebben zien daarstellen en invoeren, welke, met den aart en de gesteldheid der zaaken, de plaatzelyke ligging onzes Vaderlands, de onderscheidene behoeftens en de verschillende zeden onzer Medeburgers overeenkomstig, — rust, eensgezindheid en het geluk van allen bevorderen kon, zagen wy in tegendeel den Vaderlandschen grond het toneel worden waarop menschelyke hartstogten en bedoelingen de ontzettendste rollen hebben gespeeld; wy zagen Burgers tegen Burgers opgehitst, over hunne innelyke waarde en oogmerken onderling de meest gewaagde oordelen vellen, haat en nyd de plaats van voorlichting en onderwys vervangen; en, over het geen, tot heil des Vaderlands, voor waarheid moest worden gehouden, oppermachtig beslissen; de raadplegingen van de hoogste Vergaderingen des Lands over de meest aangelegene belangen van den Staat, in plaats van tot een geregeld en beslissend einde te geraken, zagen wy dezelve nieuwe en ryke bronnen worden van wederom nieuwe twisten en oneenigheden, tot dat eindelyk eene Nationaale Vergadering daargesteld, na twee Jaaren beraadslaagd, zonder besloten te hebben, werdt uit den anderen gedreven op dezelfde onregelmatige wyze als dezelve was te zamen gekomen, — en plaats heeft gemaakt voor een Bestuur, voor het welk de gelegenheid bewaard scheen, om, door rechtvaardigheid, billykheid en onzydigheid, alle vrienden des Vaderlands, onder de Vaanen van het Algemeen belang, te vereenigen, en eene orde van Zaken daar te stellen, welke het Vaderland, tegen alle nieuwe schokken, zoude hebben kunnen behoeden, doch welke gelegenheid, te jammerlyk zynde misbruikt, de daarstelling en de invoering eener Staatsregeling heeft ten gevolge gehad; welke, in derzelver geboorte en uitwerkzelen, de kentekenen met zich voerde van de drift en de overhaasting, waar mede dezelve was in de Waereld gebragt. Wy vragen het U, Medeburgers! die, in beslissende omstandigheden, getoond hebt, dat de belangen van het Land uwer inwoning, U nog aan het hart lagen; wy vragen het U, ook thans, in gewigtige oogenblikken, is deze Staatsregeling de Wet, welke den verklaarden wil van allen bevat? is dezelve naar uwen aart, naar uwe behoeften afgemeten? kunnen uwe belangen door middel van dezelve naar behoren worden behartigd? of is dezelve slechts het gewrocht van een party, welke, door alle de spitsvinnigheden van eene bedrieglyke Staatkunde, getracht heeft het Bestuur van 's Lands Zaken, onder een zekeren kring van menschen te bepalen? onttrekt U deze Staatsregeling niet de kennis en beoordeling van uwe eigen zaken, zo strydig met uwe gewoonten en geaartheid? ontneemt U dezelve niet dat Zelfsbestuur, het welk alleen blyvende drangredenen tot nauwgezetheid en spaarzaamheid opleveren kan? worden niet alle, zelfs uwe Plaatzelyke en Huisselyke belangen en behoeften verre van U behandeld, en hebt gy U niet op eenmaal in de noodzaaklykheid gebragt gezien, verre te zoeken, dat elk gewoon was by en omtrent zich te vinden? is het algemeen Bestuur, het welk door deze Staatsregeling is daargesteld, in staat, om, behalven de groote en algemeene betrekkingen des Lands, ook nog uwe byzondere belangen, naar behoren, gade te slaan? zyn zy, waar door dat Bestuur moet worden onderricht en geraden, in de mooglykheid om de zaken met hunne eigen oogen te zien? of hebben zich de ontelbaare punten van onderzoek en beraadslaging tot zulk eene vervaarlyke hoogte op één gestapeld, dat zelfs den kloekston man de moed ontzinkt, om dezen steilen berg van verre te naderen, veel min om tegen deze ontzachelyke hoogte op te zien, of dien rotzigen klip te bestygen? moeten dus niet de eerste Bedienaars van de Staat in eene menigte van kostbare Ambtenaren, het middel vinden, om zich, tegen eene geheele overrompeling te beveiligen, en om ten minsten nog zo veel te doen, dat eene volkomen stilstand van 's Lands Zaken worde voorgekomen? en kan het dan wel anders, wanneer men den gang der menschelyke zaken, met onzydigheid, naargaat, dan dat onverantwoordelyke Perzonen, op de behandeling der publieke zaken eenen schadelyken invloed uitoeffenen; en dat deze eerste Staatsdienaren, hunnes ondanks, langzamerhand en ongevoelig de werktuigen kunnen worden, waar van de eerloosheid en de kwaade trouw hunner ondergeschikten, ter bereiking van byzondere oogmerken, zich kunnen bedienen, en die naar diezelve maate, als zy zich op eenigen afstand bevinden, voor het misbruik van het in hun gestelde vertrouwen, en de bejaging van misdadige oogmerken, eenen dekmantel kunnen vinden in orders en aanschryvingen, welke men, op eene onvolkomene aangifte van gedeeltelyk waaragtige daadzaken, heeft weten magtig te worden.

Dit tafereel, Medeburgers! hoe ontmoedigd hetzelve ook schynen moge, is niet overdreven, maar de vrugt van eene droevige ondervinding in het vak van Bestuur, meer bepaald aan onze zorg toevertrouwd: en wy zouden onze zugt ter behartiging uwer belangen verdenken, wy zouden de opgenoemde schadelyke uitwerkzelen, welke wy dagelyks en overal ontmoeten voor hersenschimmen houden, en voor het gewrogt eener overspannen verbeelding, indien wy ook niet in de beraadslagingen, en besluiten van het Vertegenwoordigend Lichaam gelykzoortige wanstaltigheden waarnamen, welke wy in den onzen zo zeer betreuren.

Hoe veele Wetten zyn er, na drie Jaaren arbeids, nog wel aanwezig, welke als algemeene Voorschriften van gedrag kunnen aangemerkt worden? zyn het niet even zo veele byzondere bepalingen in byzondere gevallen, welker getal, met de behoeften en bezwaren der Ingezetenen, dagelyks toeneemt, en welke, de Uitvoerende Magt in deszelfs werking verlammende, bovendien ieder één met duizeling en verwarringe bedreigen, welke zich, Ambts- of plichtshalve, in de nabyheid van dezen draaykolk wagen moet.

Het zy verre van ons, dat wy onze Medeburgers, in de Wetgevende Vergadering geplaatst, daarom, van kwade trouw of achteloosheid zouden willen verdenken; het zy naar ons gevoelen in den aart der zake gelegen; en, om hier van ook anderen te overtuigen, zullen wy ook daar den gang van het werk, met onzydigheid naargaan.

Wy behoeven Ul ten dien einde slegts voor den geest te brengen de verschillende opinien omtrent verscheiden hoofdzaken, welke, tot het in werking brengen der Staatsregeling, hebben behoort, — de verschillende denkbeelden, welke, dienaangaande, zo in de beide Kamers, als tusschen dezelve, onderling hebben plaats gehad, — de menigvuldige Rapporten en Advysen, welke, in eene en dezelfde zaak, om die maar tot op eene zekere hoogte te brengen, hebben moeten bewerkt en uitgedagt worden; of U te herinneren aan het werk van het Arme- Bestuur, de Gemeente- Bestuuren, en Burgerlyke Rechtbanken, waaromtrent zo veel gearbeid, en nog niets daargesteld is; en eindelyk uw oog te vestigen op den omslagtigen en langduurigen loop, welke de Staatsregeling, ook in zaken van het minste gewigt, heeft voorgeschreven; — en wy durven met gerustheid vragen, of uit dit een en ander het Besluit niet zal moeten opgemaakt worden, dat ook de Wetgevende Vergadering, uit haaren aart en inrichting, tot geene betere behartiging van 's Lands en uwer byzondere belangen geschikt is; en dat in één woord, de tegenwoordige behandeling van zaken, tot eene voorbeeldeloze langwyligheid, of tot eene verderflyke ligtvaardigheid leidende, in beide gevallen, op den ondergang van den Staat, en de verwaarlozing van der Burgeren belang, uitlopen moet.

Dit alles, Medeburgers! had zedert lang onzen aandagt tot zig getrokken; wy waren, uit den aart onzer betrekkingen, in staat om deze gebreken op te merken; en konden wy, by de ontdekking daar van, anders dan de verpligting gevoelen, om middelen tot verbetering te beraamen? maar het was niet genoeg de kwalen te kennen, en middelen ter genezing uittedenken, wy moesten ook, aan een voorzigtig Geneesheer gelyk, de omstandigheden des kranken in aanmerking nemen, en niet waagen, dat hy, door het ontydig toedienen der Geneesmiddelen, onder de handen des Heelmeesters, op eenmaal bezweek.

Te veel was er in ons Vaderland gebeurd, dan dat wy niet eerste en vooral de grondbeginselen der Staatkundige en Burgerlyke Vryheid zouden in veiligheid brengen; dan dat wy dat zamenstel, de vrugt onzer Omwenteling, aan deszelfs eigen noodlot zouden overlaaten, of aan den drang der omstandigheden prys geven; — wy konden niet dulden, dat de schyn zelfs van het vermoeden kon veld winnen, als of er immer weder aan het herstel der Stadhouderlyke waardigheid gedagt, en aan het Cabinet van St. James, in de wederoprichting van dien omgeworpen Zetel; dat werktuig en dien invloed terug bezorgd zou kunnen worden, waar door hetzelve dit eertyds zo gelukkig Land zo menigmaal heeft ondermynd en belaagd.

Zo lang derhalven de loop der zaken in Europa, aan de Aanhangers of Voorstanders van het Huis van Orange de minste hoop kon doen koesteren, om eenmaal hunne verjaarde wenschen vervuld te zien, konden wy genen gunstigen uitslag onzer pogingen, en genen algemenen byval verwagten; doch thans, daar dit gewigtig vraagstuk voor altyd is opgelost, en het voor uitgemaakt kan worden gehouden, dat het herstel van het Stadhouderschap niet meer tot de Staatkunde van eenig Europisch Cabinet behoort, — thans hebben wy gemeend eenen stap niet langer te mogen vertragen, waarvan het uitstel, even zeer onze bedoelingen zou doen mislukken, als hetzelve, voor de algemene belangen, schadelyk zou kunnen zyn; thans achten wy ons gelukkig, niet meer tot eene enkele party, maar tot het gehele Volk van Nederland te kunnen spreken, en, onder hetzelve ook dezulken te tellen, die, door blinden yver gedreven, of door vooroordeel misleid, tot nu toe, het Vaderland, buiten het Vaderland, hebben gezien, doch welke des niettegenstaande, in dit Vaderland, in hunne Perzonen en Eigendommen, veiligheid en bescherming hebben gevonden.

De Vrede op het vaste Land is gesloten: het Huis van Oostenryk heeft daarby onze onafhanglykheid erkend, onze Staatkundige betrekkingen met het Russisch Hof zyn vernieuwd; — weldra zullen wy deszelfs Afgezant onder de Gezanten van zo veele andere geallieerde en vriendnabuurlyke Volken tellen; en het Fransch Gouvernement kon geen groter hulde aan onzen Staat van onafhanglykheid bewyzen, dan door met de Bataafsche Republiek het jongst gesloten Verdrag aan te gaan, het welk eene zeer aanzienelyke vermindering van uitgaven daar stellende, tevens voor altyd aan den laster, het voorwendzel ontneemt, waar van zy zich meer dan eens getragt heeft te bedienen, om uit de betrekking, in welke de Fransche Krygsmagt tot nu toe, hier te Lande, gestaan heeft, gevolgen te wettigen, even beledigend voor de Fransche Natie, als vernederend voor de Bataafsche Republiek: — en zouden wy, onder zulke gunstige omstandigheden, het voor Ul. onze Medeburgers! voor ons zelve, hebben kunnen verantwoorden, wanneer, by de daarstelling van eene Algemeene Vrede, de Bataafsche Republiek eenen minderen rang wierde aangewezen, dan waarop haare opofferingen haar aanspraak geven, alleen daarom, om dat men huiverig zou zyn in onderhandeling te treden met een Gouvernement, het geen, binnen het tydverloop van één en een half Jaar, by de herziening welke de Staatsregeling voorschryft, uit deszelfs standplaats verwikt, — plaats zoude kunnen maken voor eenen Staat van onzekerheid, waar van wy den schadelyken invloed, en de rampzalige uitwerkzelen, helaas! maar al te zeer van naby hebben gezien.

Gy weet het, Medeburgers! wy hebben nu, zes Maanden geleden, aan het Vertegenwoordigend Lichaam, een voordragt gedaan, welke eene verbetering der Grondwetten van Staat ten oogmerke hadt; — maar Gy hebt ook, uit den loop en den uitslag der deliberatien deswegens, de bevestiging gezien van het geen de raadplegingen ten dezen opzichte, van de Nationaale Vergadering, ons reeds hadden geleerd, dat naamlyk zulk eene talryke Vergadering, door menschelyke berekeningen en uitzichten geslingerd, uit haren aart, ongeschikt is om eene wel ingerichte Staatsregeling ten voorschyn te brengen, en dat zy, welke tot de waarneming der belangen des Volks geroepen, ter goeder trouw zich zelven bewust zyn het heil van dat Volk en des Vaderlands te willen, de middelen tot redding aan geenen onzekeren uitslag vermogen bloot te geven.

Doordrongen van deze waarheid, en ſterk door de bewustheid, dat wy niets anders dan uw geluk en uwen luiſter beoogen, hebben wy niet alleen een Plan van Staatsregeling ontworpen, beſtaanbaar en uitvoerlyk in zich zelf, den middenweg houdende tusſchen de verſchillende gevoelens, welke 's Lands Ingezetenen, tot nu toe, op dit ſtuk, hebben verdeeld, en waaromtrent wy de verzekering hebben, dat hetzelve, in zyne hoofdtrekken, by onzen natuurlyken Bondgenoot, welgevallig is; — maar wy hebben ook niet geaarzeld een ſtap verder te doen, en dit Plan aan de goedkeuring of afkeuring van het Bataafſche Volk, aan te bieden; van welk Beſluit wy tevens aan de beide Kamers van het Vertegenwoordigend Lichaam Kennis geven.

En ten einde, alles, ten dezen opzichte, met orde en regelmatigheid afloope, hebben wy verder beſloten te bepalen, zo als wy bepalen by deze: 1. Dat, zo ſpoedig doenlyk na den ontvangst, de Gemeente Beſtuuren het Ontwerp van Staatsregeling, benevens een Exemplaar van deze Proclamatie, op een genoegzaam aantal publieke Plaatzen binnen hunne Gemeente, ter viſie zullen leggen. 2. Dat, met den eerſten October aanſtaande, binnen iedere Gemeente der Bataafſche Republiek, zullen worden geöpend publieke Stemregisters, en, aan alle Burgers van Nederland, Mansperzonen, 20 Jaaren oud, en, volgens Art. 13. van de tegenwoordige Staatsregeling, niet van de ſtemming uitgeſloten, gelegenheid zal worden gegeven, om op het aangeboden Ontwerp van Staatsregeling, met JA of NEEN, hunne ſtem uittebrengen. 3. Dat, met den 6 October aanſtaande deze Stemregisters zullen worden geſloten, en vervolgens, door de Gemeente Beſtuuren de uitſlag der ſtemming binnen hunne Gemeente opgemaakt, en zo ſpoedig doenlyk, en uiterlyk vóór of op den 15 October aanſtaande, by het Uitvoerend Bewind, zal moeten worden ingezonden; en waarby tevens zal moeten zyn gevoegd een Lyst der aparente Stemgerechtigde Burgers hunner Gemeente; ten einde de uitſlag der Algemene Stemming, vervolgens dadelyk aan het Bataafſche Volk, te kunnen bekend maken; zullende zodanige Stemgerechtigde Burgers, welke hunne Stem niet hebben uitgebragt, geacht worden het Ontwerp van Staatsregeling te hebben aangenomen.

Ziet daar, Medeburgers! de uitkomst van onze rype, van onze moeielyke raadplegingen. Het is nu uwe zaak ons werk te toetſen aan uw waarachtig belang, aan de beginzelen, waar op eene Staatsregeling, welke Algemeen Volksheil bedoelt, gebouwd moet worden. Dat dan wys beraad uw oordeel beſtuure, dat onſtuimige driften beteugeld, en alleen liefde voor het Vaderland, het Land uwer inwoning, in deze uwe handelingen beſpeurd worde. Wy voor ons zullen den uitſlag uwer beraadſlagingen met gelatenheid inwachten; en, welke ook de gevolgen van den ſtap mogen zyn, waartoe wy ons, om des Vaderlands wille, hebben gedrongen gezien, — wy zullen, overtuigd van het goede gewild te hebben, Ulieder uitſpraak en die van geheel Europa, met vertrouwen, verbeiden.

Het Uitvoerend Bewind gelast, dat deze zal worden aangeplakt, alömme waar zulks behoort; met last aan de Departementaale Beſtuuren, om ten ſpoedigſten te zorgen, dat aan den inhoud dezes behoorlyk worde voldaan.

Geärreſteerd ter Vergadering van het Uitvoerend Bewind der Bataafſche Republiek.

In den Haag, den 14 September 1801. *Het zevende Jaar der Bataafſche Vryheid.*

(*was geparapheerd*)	B E S I E R, Vt.
(*onderſtond*)	Ter Ordonnantie van hetzelve,
(*was getekend*)	S. DASSEVAEL, loco Secr.

Het overgelegde Ontwerp luidde als volgt:

O N T W E R P van S T A A T S R E G E L I N G VOOR HET *B A T A A F S C H E V O L K.*

Algemene beginzelen en bepalingen.

Art. 1. Het geluk van allen is de hoogſte Wet: geen Lid, noch eenig deel der Maatſchappy, kan uit dien hoofde door eenige byzondere Wet ten nadele der overigen bevoordeeld worden.

2. Alle Leden der Maatſchappy zyn gelyk voor de Wet, zonder eenig onderſcheid van rang of geboorte.

3. Een iegelyk kan doen en verrigten alles wat hem behaagt, maar blyft wegens alle zyne daden, zo wel als wegens het verſpreiden zyner gevoelens, verantwoordelyk volgens de Wet.

4. De Wet maakt de nodige bepalingen tot het verzekeren aan iederen Burger van deszelfs eerlyk beſtaan; doch alle Gilden of uitſluitende Broederſchappen blyven afgeſchaft.

5. Ieder Ingezeten wordt gehandhaafd by de vreedzame bezitting en het genot zyner eigendommen. Niemand kan van eenig gedeelte derzelven worden ontzet, dan, wanneer het algemeen welzyn zulks volſtrekt vordert, en in zodanig geval niet anders, dan tegen eene billyke ſchadevergoeding.

6. Ieder Ingezeten is onſchendbaar in zyne woning, zyns ondanks mag men nimmer in dezelve treden, ten zy uit kragte van eene ordre of bevel der daartoe bevoegde Macht.

7. Geen Ingezeten kan in hegtenis genomen worden, dan volgens de Wet; niemand kan veroordeeld worden, dan door den Rechter, dien de Staatsregeling of de Wet hem toekent, en na alvorens behoorlyk opgeroepen te zyn, mitsgaders alle middelen van verdediging, by de Wet bepaald, gehad te hebben.

8. Ieder Ingezeten moet binnen driemaal vier-en-twintig uuren, na dat hy aan den Rechter is overgegeven, verhoord, en aan hem opgave gedaan worden van de rede zyner gevangenneming. De Wet bepaald de ſtraf tegen de Rechters, die hierin nalatig zyn. De verhoren en opgave van de redenen der gevangenneming, binnen den bovengemelden tyd, niet geſchiedende, wordt de Gevangene dadelyk ontſlagen.

9. By de bewaring en behandeling van Gevangenen, wordt alle nutteloze ſtrengheid verboden; alle middelen van geweld, om dezelven tot bekentenis te brengen, zyn afgeſchaft.

10. Ieder Ingezeten heeft het recht om verzoeken of voordragten aan de daar toe bevoegde Macht ſchriftelyk in te dienen, mits die perzoonlyk en niet uit naam van meerderen worden ondertekend, welk laatſte alleen zal kunnen geſchieden door of van wegen Lichamen, wettig zamengeſteld, en als zodanig erkend, mitsgaders over onderwerpen, tot derzelver bepaalde werkzaamheden behorende.

11. Alle Kerkgenoodſchappen, welke ter bevordering van deugd en goede zeden een Hoogſte Wezen eerbiedigen en aan hetzelve hulde doen, genieten eene gelyke beſcherming der Wetten. Ieder Kerkgenootſchap belydt zyne gevoelens openlyk, en vergunt aan een iegelyk den vryen toegang tot zyne byeenkomſten.

12. Elk hoofd eens Huisgezins, en op zich zelf ſtaand Perzoon van beiderley Kunne, mits den ouderdom van veertien Jaaren bereikt hebbende, doet zich inſchryven by een of ander Kerkgenootſchap, het welk vrywillig kan verlaten worden, om tot een ander over te gaan. Voor ieder Kerkgenootſchap wordt van de alzo ingeſchreven Leden tot onderhoud van deszelfs Dienaaren en Eigendommen, eene Jaarlykſche Gift gevorderd, niet te boven gaande eene zekere bepaalde Som, agtervolgens het geen aangaande dit een en ander by de Wet nader zal worden vastgeſteld.

13. Ieder Kerkgenootſchap blyft onherroepelyk in het bezit van het geen met den aanvang dezer Eeuw door 't zelve werd bezeten.

14. Geene uitſluitende Burgerlyke voorrechten zyn aan eenige Godsdienſtige Geloofsbelydenis verbonden. De Hoogleeraaren, Leeraaren en Kerkelyke Bedienden der voormaals bevoorrechte Kerk blyven, zo verre die by de aanneming dezer Staatsregeling in dienst zyn geſteld, en uit eenige politieke Kasſen worden geſalarieerd of gepenſioneerd, hunne Tractementen of Penſioenen genieten, tot dat het bepaalde by Art. 12 in werking zal zyn gebragt.

15. Alle algemeene Wetten en bepalingen, welke zedert het begin van den Jaare 1795 gederogeerd hebben aan de waarde van Eigendommen of wettig verkregen Bezittingen, zyn aan herziening onderworpen. Een ieder, die door dezelven benadeeld is geworden, kan zich deswegens aan het Staatsbewind vervoegen, het welk, naar bevind van zaken de afſchaffing of verbetering van die Wetten, als mede eene billyke ſchadeloosſtelling, voordraagt aan het Wetgev. Lichaam.

16. Het Leenrecht wordt geheel afgeſchaft, en alle Leenroerige Goederen gehouden voor allodiaal. De Wet zorgt voor de ſchadeloosſtelling der Leenheeren.

17. Het Bataafſche Volk wil, dat de Burgerwapening tot verdediging der Vryheid en handhaving der Nationaale Onafhanglykheid, zo veel mogelyk, en door alle gepaste middelen en wegen worden aangemoedigd.

Geen gewapend Burger wordt immer genoodzaakt tot den dienst buiten het Grondgebied van het Gemenebest. Hy wordt niet verpligt tot den dienst buiten zyn Departement, zonder een Decreet van 't Wetgevend Lichaam, en niet dan by eener Vyandelyken aanval. De active dienst der gewapende Burgermacht binnen ieder Departement wordt by een nader Reglement door de Wet bepaald.

18. Er zullen eenerlei Munten geſlagen worden door de geheele Republiek, op den voet, zo als door de Wet nader zal worden bepaald.

19. Er zullen eenerlei, in de Republiek reeds bekende Maten en Gewigten alöm worden ingevoerd, op zodanigen tyd en wyze, als de Wet nader zal bepalen.

Territoriaale Verdeeling en Stemrecht.

Art. 20. Het Bataafſche Gemenebest is één en ondeelbaar.

21. Deszelfs Grondgebied in Europa blyft verdeeld in agt Departementen, welker Grensſcheidingen zullen zyn, die der voormalige Gewesten, zullende het Landſchap Drenthe vereenigd blyven met het voormalig Gewest Overysſel, en Bataafsch Braband het afzonderlyke agtſte Departement uitmaken: terwyl Ameland wordt verklaard te behoren onder het Departement Friesland, Wedde en Westwoldingerland onder Groningen, Ysſelſtein onder Holland Vianen onder Utrecht, en Kuilenburg en Buren onder Gelderland. En zal nader door de Wet worden bepaald, aan welk Departement of Departementen de Landen zullen worden toegevoegd, met welke de Republiek reeds is of verder mogt worden vergroot.

22. Ieder Departement zal volgens de boven opgegeven Grensſcheiding, verdeeld worden in zo veele Ringen als de Wet nader zal bepalen, ten einde dienvolgens eene regtmatige keuze van Leden voor het Departementaal Beſtuur te doen geſchieden.

23 De thans plaats hebbende verdeling in Grondvergaderingen zal blyven ſtand houden, om achtervolgens dezelve eene regelmatige keuze van Leden voor het Wetgevend Lichaam te doen plaats hebben.

24. Om Stemgerechtigd Burger te zyn wordt vereischt.

1.) De inſchryving in het Natjonaal Stemregister van elks Woonplaats.

2.) De volle ouderdom van twintig Jaaren of Lidtmaatſchap der Gewapende Burgermagt.

3) Beſtendige inwoning binnen de Republiek, geduurende het laatſte Jaar voor Inboorlingen, en geduurende de laatſte zes Jaaren voor Vreemdelingen.

4.) Het kunnen lezen en ſchryven van het Nederduitsch, het welk echter niet toepasſelyk is op Burgers vóór den 23 April 1799 in het Stemregister ingeſchreven.

5.) Het afleggen van de volgende Belofte:

„ Ik belove trouw aan de Conſtitutie, en onderwerping aan de Wet."

25. Van het Stemrecht zyn uitgeſloten:

1.) Alle die in Eed of Bediening zyn van eenige vreemde Mogendheid, of daar van eenig Penſioen genieten.

2.) Alle Lyf en Huisbedienden, die tot Perzoonlyken dienst behoren en inwonen by hun, welken zy bedienen.

3) Alle die in Wees- Diaconie-Armhuizen of andere Geſtigten als Behoeftigen onderhouden worden.

4.) Alle die in het laatst afgelopen half Jaar vóór de oproeping, uit de Arme Casſen zyn bedeeld geworden.

5) Die om verkwisting, wangedrag, of gebrek aan verſtandelyke vermogens onder Curatele ſtaan.

6.) Bankbreukigen, mitsgaders zy die cesſie van Goederen hebben gedaan, zo lang hunne Crediteuren niet ten genoegen zyn voldaan.

7.) Die door een Rechterlyk Decreet in ſtaat van beſchuldiging geſteld zyn, of in Rechten voor eerloos worden gehouden.

26. De Wet bepaalt de wyze, waarop het Stemrecht wordt uitgeoeffend, als mede de gegoedheid der Kiezers.

27. Leeraars van eenige Godsdienſtige Gezindheid zyn niet verkiesbaar tot eenige Posten van politiek Beſtuur.

28. Krygslieden ſtemmen niet, dan ter Plaatze hunner vaste Woning, afgeſcheiden van de Plaats hunner Garniſoenen.

Van het Staatsbewind.

Art. 29. Hetzelve zal berusten by eene Vergadering van twaalf Perzonen, in welk vereischt worden *Stemgerechtigd, volle ouderdom van 35 Jaaren, geboorte binnen dit Gemenebest, inwoning in hetzelve geduurende de laatſte zes Jaaren, en elkander niet te beſtaan tot in den vierden graad van Bloedverwantſchap of Zwagerſchap.* Dezelve genieten eene Jaarwedde van ƒ 10,000.

30. Voor de eerſtemaal zullen zeven Leden van hetzelve dadelyk benoemd worden door het tegenwoordig Uitvoerend Bewind. Deze zeven Leden benoemen voor de eerſtemaal de vyf overigen. De twaalf Leden verkiezen terſtond eenen Preſident, welke het Preſidium geduurende drie agtereenvolgende Maanden zal waarnemen. Byaldien, geduurende de zes eerſte Maanden na de inſtallatie van het Staatsbewind, een of meerdere plaatzen openvallen, zullen dezelve door de overige Leden binnen den tyd van agt dagen worden vervuld.

31. Het Staatsbewind maakt voor zyne Vergadering een Reglement van orde, en verdeelt zich by hetzelve in de nodige Commisſien, naar gelang der onderſcheidene vakken van Beſtuur, welke zich meer bepaaldelyk bezig houden met het onderzoek van zodanige zaken, als door de Vergadering ten dien einde aan dezelven worden aanbevolen.

32. Behalven eenen algemenen Secretaris, worden aan het Staatsbewind toegevoegd een Secretaris van Staat voor de buitenlandſche zaken, drie Secretarisſen van Staat voor de zaken van de Marine, van den Oorlog te Lande, en voor binnenlandſche, ofte wel voor ieder der drie laatstgemelden, ter keuze van het Staatsbewind, een Raad uit niet meer dan drie Leden beſtaande, en eindelyk een Raad van Financie van drie Leden met één Theſaurier Generaal.

33. Dezelve zyn belast met de adminiſtratie der zaken, tot elks vak behorende, mitsgaders met de uitvoering der bevelen, welken zy daaromtrent van het Staatsbewind ontvangen; alles op Inſtructie van en onder verantwoordelykheid aan hetzelve. Zy worden aangeſteld door het Staatsbewind uit eene Nominatie van drie Perzonen, gevormeert door de Commisſie, tot welker vak zy behoren.

34. Alle Jaaren zal een Lid van het Staatsbewind aftreden, het welk voor de eerſtemaal plaats zal hebben op den eerſten November 1802, voor welken tyd by loting de rang zal worden bepaald, volgens welken de Jaarlykſche aftreding der Leden zal geſchieden. Tot vervulling der openvallende plaatzen, zullen de Departementaale Beſtuuren, volgens derzelver na te melden rang en tourbeurten, eene Nominatie van *vier* Perzonen aan het Staatsbewind inzenden, uit welke hetzelve er *twee* aan het Wetgevend Lichaam zal voordragen, om uit dezelven de aanſtelling van een nieuw Lid te doen.

Ten einde de keuze der Leden van het Staatsbewind, zo veel mogelyk op eenen geëvenredigden voet uit de geheele Natie te doen geſchieden, worden de tourbeurten der Departementaale Beſtuuren tot het inzenden der bovengemelde Nominatie in cas van vacatuure bepaald de volgende wyze, als: 1) het Departement van Holland, 2) van Zeeland, 3) van Friesland, 4) van Braband, 5) van Holland, 6) van Groningen, 7) van Utrecht, 8) van Overysſel, 9) van Gelderland, 10) van Holland, 11) Zeeland en 12) van Gelderland; met dien verſtande echter, dat de elfde en twaalfde beurten telkens uit Nominatien van twee andere Departementen zullen worden vervuld, als 1) van Zeeland en Gelderland, 2) van Friesland en Overysſel, 3) van Braband en Utrecht, en 4) van Groningen en Holland, en zo vervolgens.

Alle tusſchentyds openvallende Plaatzen, welke reeds eenmaal agtervolgens de bovenſtaande tourbeurten vervuld zyn geworden, zullen op nieuw vervuld worden uit Nominatien van dezelfde Departementen, welke de uitvallende Leden hebben voorgedragen; doch de tusſchentyds openvallende Plaatzen van de eerſte Leden zullen vervuld worden door het Wetgevend Lichaam uit eene Nominatie van het Staatsbewind van drie Perzonen; en zullen de nieuw benoemden, in beide gevallen, zitting hebben voor den tyd, geduurende welken de uitvallene Leden nog zouden hebben moeten zitten.

35. Alle Buitenlandſche Ministers, als mede alle Zee- en Land Officieren worden door het Staatsbewind aangeſteld.

36. Van alle vaceerende politieke Bedieningen, voor zo verre dezelve by de Staatsregeling hier van niet worden uitgezonderd, zal eene Nominatie van drie Perzonen door de Collegien of Geconſtitueerde Autoriteiten, aan welke dezelve ondergeſchikt zyn, aan het Staatsbewind worden toegezonden, het welk uit dezelve de benoeming zal doen. Zullende echter het Staatsbewind de geheele Nominatie kunnen afkeuren, en eene nieuwe vorderen: mindere Ambtenaaren worden door de reſpective Collegien of Geconſtitueerde Autoriteiten, aan welke dezelve ondergeſchikt zyn, zelve aangeſteld, en derzelver vaste Tractementen aan het Staatsbewind voorgedragen.

37. Het Staatsbewind zal gehouden zyn, het ontwerp van alle Wetten aan het Wetgevend Lichaam voortedragen, dezelve goedgekeurd zynde, worden door het Staatsbewind afgekondigd.

38. Het Staatsbewind oeffent nimmer, in welk geval ook, eenige Wetgevende Magt uit; en bezit geen vermogen hoegenaamd tot het verleenen van dispenſatie van eenige beſtaande Wet.

39. Het Staatsbewind ſluit alle Tractaten, het zy van *Vrede*, *Alliantie*, *Neutraliteit*, *Koophandel* of andere, doch niet dan onder opvolgende bekragtiging van het Wetgevend Lichaam, met uitzondering echter van zodanige geheime Articulen, als by dezelve Tractaten gevoegd zouden mogen worden, mits dezelve niet ſtrydig zyn met de openbaare Artikelen of plaatshebbende Tractaten, en tyd ſtrekkende tot afſtand van eenig Grondgebied der Republiek. Ten aanzien van het verklaren van Oorlog mag hetzelve geen Beſluit nemen, zonder Decreet van het Wetgevend Lichaam.

40. Het Staatsbewind heeft het Beſtuur der Nationaale Geldmiddelen, hetzelve regelt de vaste Jaarwedden der Nationaale Ambtenaren, en onderzoekt het geen ieder Jaar voor den dienst der Republiek *gewoon* of *buitengewoon* gevorderd wordt. Hetzelve legt de kosten van dien in algemene begrotingen aan het Wetgevend Lichaam voor, en vraagt de inwilliging der daartoe benodigde Geldmiddelen.

Ingevalle de gewone Inkomſten niet toereikende zyn tot goedmaking der *gewone* kosten, draagt het Staatsbewind nieuwe algemene Belastingen aan het Wetgevend Lichaam voor, doch tot goedmaking der *buitengewone* kosten, draagt hetzelve of *buitengewone* Belastingen voor den tyd van een Jaar, of vrywillige of onvrywillige Negotiatien aan het Wetgevend Lichaam voor, en ingeval van het laatſte tevens het Fonds tot betaling van de Interesſen en aflosſing der genegotieerde Capitalen.

41. Het Staatsbewind draagt een algemeen Reglement aan het Wetgevend Lichaam voor, het welk door het Staatsbewind in het verlenen van Penſioenen in acht genomen zal worden.

42. Het Staatsbewind beſchikt over de Vloten en Legers der Republiek, doch aan geen van deszelfs Leden vermag immer in Perzoon het Opperbevel over dezelven worden toevertrouwd.

43. Het Staatsbewind heeft het Oppertoezigt over de Politie door de geheele Republiek; doch die der plaats van deszelfs Reſidentie en de aanſtelling der daartoe behorende Ambtenaren is aan hetzelve alleen aanbevolen.

44. Er zal een Zeeraad zyn, door het Staatsbewind te benoemen, beſtaande uit zeven Perzonen, belast met de Adminiſtratie en Judicatuure over alle zaken, rakende den ophef der middelen te Water of zogenaamde Convoyen en Licenten, voorzien van de nodige Ambtenaren daartoe behorende, en wegens deszelfs Adminiſtratie ondergeſchikt en verantwoordelyk aan het Staatsbewind: dezelve zal mede belast zyn met de Judicatuure over alle zaken, rakende de Commisſie-Vaarders, en derzelver Pryzen, midsgaders de zaken, rakende de Pilotage, alles achtervolgens zodanige Inſtructie, als door het Staatsbewind aan het Wetgevend Lichaam ter bekragtiging zal worden voorgedragen.

45. Het Staatsbewind zorgt door eene daartoe geſchikte inrichting voor de bevordering van Kunſten, Wetenſchappen, Opvoeding, Koophandel, Landbouw en Fabrieken.

46. Er zal eene Nationaale Rekenkamer zyn, beſtaande uit negen Leden, door het Wetgevend Lichaam te benoemen, en wel by vacatuure uit eene Nominatie van vyf Perzonen door de Rekenkamer geformeerd en door het Staatsbewind op drie verminderd, ten einde Jaarlyks de Rekeningen der verſchillende Departementen van Staat optenemen, en te liquideren; mitsgaders behoorlyke rekening en verantwoording te vorderen van alle byzondere comptabelen, welker rekeningen onmiddelyk aan dezelve zullen worden gebragt: achtervolgens zodanige Inſtructie, als door het Staatsbewind aan het Wetgevend Lichaam ter bekrachtiging zal worden voorgedragen; zullende Jaarlyksch een der Leden afgaan, volgens den rang, welke door het Lot zal worden bepaald.

47. Er zullen twee afzonderlyke Raden van Beſtuur zyn, over den Oost- en West-Indiſchen Handel en Bezittingen der Republiek, waar van de eerſte uit negen, en de laatſte uit vyf Leden zal beſtaan: beide zullen onmiddelyk ondergeſchikt zyn aan het Staatsbewind. Zy hebben ten behoeve der gemelde bezittingen de afzonderlyke Adminiſtratie hunner Inkomſten,

ingevalle dezelve niet toereikende zyn, worden zy uit de Nationaale Kas gesubsidieerd, in welke aan den anderen kant ook het overschot zal worden gestort.

Zy dragen zorg voor de administratie der Politie en Justitie in de gemelde Bezittingen; als mede voor derzelver verdediging, voor zo verre daaromtrent door het Staatsbewind niet onmiddelyk wordt beschikt; zy zyn wegens hun gehouden Bestuur aan het Staatsbewind verantwoordelyk, en doen van hunne ontvangsten en uitgaven Jaarlyks rekening en verantwoording.

48. Het inwendig Bestuur en de Wetten voor de Colonien worden by de respective Chartres voor dezelve vastgesteld, dezelve blyven vereenigd onder een het zelfde algemeen Bestuur hier te Lande; wordende alle afzonderlyke Octroyen dien aangaande gehouden voor vernietigd.

Van de Wetgeving.

Art. 49. Het Wetgevend Lichaam bestaat uit *vyf-en-dertig* Perzonen, welke voor de eerstemaal dadelyk worden benoemd door het Staatsbewind, gedurende de eerste agt dagen na deszelfs installatie.

50 Twaalf uit dezelven discutiëeren de voorgedragen Wetten, en worden hier toe by meerderheid van stemmen voor den tyd van elke gewone of buitengewone byeenkomst verkoren. De discussien over alle voorstellen, welke in de eerste Week van elke gewone byeenkomst zyn ingekomen, moeten zyn afgelopen en de zaken tot conclusie gebragt, uiterlyk op den laatsten dag van elke byeenkomst, dat is den 30 May of den 15 December respectivelyk. In buitengewone byeenkomsten moetende voorstellen, waarom die zyn zamengeroepen, voor het scheiden van dezelve en uiterlyk binnen den tyd van eene Maand worden afgedaan.

Tot de stemming overgegaan zynde, brengen alle vyf-en-dertig Leden hunne stem uit by ja of neen. Het voorstel kan altoos gedurende de discussien terug genomen worden.

51. Een voorstel verworpen zynde, zendt het Staatsbewind, zulks noodzaaklyk vindende, drie Leden uit deszelfs midden in het Wetgevend Lichaam, om hetzelve nader te adstrueeren: nogmaals verworpen zynde, vervald het geheel.

52. Het Wetgevend Lichaam maakt de redenen van deszelfs weigering aan het Staatsbewind bekend, het welk dienvolgens het recht heeft, eene nadere voordragt aan het Wetgevend Lichaam te doen.

53. Het Wetgevend Lichaam verleent by uitsluiting dispensatie van Wetten, als mede, na ingenomen te hebben het advis van het Nationaal Gerechtshof, abolitie en remissie van straffen, by Rechterlyke Sententien opgelegd.

54. Het Wetgevend Lichaam vergadert gewoonlyk tweemaal in het Jaar, en wel bepaaldelyk van den 15 April tot den 1 Juny, en van den 15 October tot den 15 December: en buitendien voorts zo dikwyls hetzelve zulks nodig oordeeld of door het Staatsbewind wordt zamengeroepen. Hetzelve houdt zyne Zittingen in de Residentie van het Staatsbewind. Jaarlyks op den 1 Juny gaat een derde gedeelte van deszelfs Leden af, te beginnen met den Jaare 1802. De Leden van het Wetgevend Lichaam genieten eene Jaarwedde van *f* 4000, zonder meer; moeten den ouderdom van dertig Jaaren bereikt hebben, en voorts alle vereischten bezitten, welke by Art. 29 voor de Leden van het Staatsbewind zyn vastgesteld.

55. De wyze van derzelver aftreding en verkiezing zal door de Wet worden bepaald.

Van de Finantien.

56. De Schulden en Verbintenissen, gemaakt en aangegaan niet alleen door of van wegen de Generaliteit en de Bataafsche Republiek, maar ook van wegen de onderscheiden Provintien, de drie quartieren van Gelderland, het Landschap Drenthe, en Bataafsch Braband, mitsgaders de Oost-Indische Maatschappy, worden verklaard te blyven Nationaale Schulden en Verbintenissen van het Bataafsche Volk. De verwisseling der daar voor afgegevene Rentebrieven, Obligatien, Recepissen of andere Acten van Verbindtenissen, in Nationaale Schuldbrieven, wordt zo veel mogelyk bespoedigd — er zal geen vermindering plaats hebben, noch van de Hoofdsommen der Schuldbrieven zelven, noch der Interessen en Jaarlyksche Renten.

57. De tegenwoordige Belastingen zullen blyven op den voet zo als dezelve thans in ieder der voormaalige Gewesten plaats hebben; zynde echter alle Wetten en Ordonnantien dienaangaande aan herziening onderworpen, en kunnen dezelve Belastingen by het opleggen van zoortgelyke algemeene worden afgeschaft of veranderd: of, voor zo verre die tot bestryding der Departementaale Uitgaven zyn aangewezen, naar gelang van derzelver vermeerdering of vermindering, door de Departementaale Bestuuren, worden verhoogd of verlaagd.

58 De Wet bepaald, welke der invoege voorsz. plaatshebbende Belastingen in de Nationaale Kas, tot goedmaking der kosten van het Nationaal Bestuur, en welke in de respective Departementaale Kassen, tot goedmaking der Huishoudelyke Lasten van ieder Departement, gestort zullen worden: zo dikwyls de laatstgemelde niet toereikende bevonden mogten worden, zal ieder Departement het recht hebben, om, tot styving van deszelfs Kas, zodanige Departementaale Belasting te heffen, als hetzelve Departement voor het belang van de Ingezetenen meest raadzaam zal oordelen. Doch, alvorens zodanige Belasting zal kunnen worden ingevoerd, zal het Departementaal Bestuur gehouden zyn, dezelve aan het Staatsbewind voortedragen, ten einde die door het Wetgevend Lichaam te doen bekragtigen; welke bekragtiging niet geweigerd zal mogen worden, dan om redenen, dat de Belasting of wyze van Heffing voor de algemeene Belastingen schadelyk zoude zyn, of strydig bevonden worden met de bepalingen in Art. 66 vervat. De Inkomsten der Nationaale Kas niet genoegzaam zynde tot goedmaking der gewoone Jaarlyksche Uitgaven, legt de Wet, agtervolgens Art. 40, nieuwe Belastingen op, welke gelykelyk door alle de Ingezetenen der Republiek, naar gelang van derzelver Inkomsten zullen gedragen worden.

59. Uiterlyk op den eersten November van ieder Jaar, draagt het Staatsbewind volgens Art. 40 de begroting der benodigde Uitgaven, en de middelen tot goedmaking derzelve voor het volgende Jaar, aan het Wetgevend Lichaam voor — op deze Begroting wordt echter niet gebragt zodanige Somme, als het Wetgevend Lichaam Jaarlyks tot geheime Uitgaven aan het Staatsbewind zal toestaan; deze voordragt wordt door hetzelve, in besloten Vergadering, den tyd van vier weken, in overweging genomen, gedurende welken tyd hetzelve de nodige conferentien deswegens houdt met het Staatsbewind. De publieke discussien vervolgens begonnen zynde, moeten uiterlyk binnen veertien dagen geëindigd en de voordragt vóór of op den 15 December finaal ter Conclusie worden gebragt.

60. Ingeval eener buitengewone Petitie kan het Wetgevend Lichaam de voordragt van het Staatsbewind, op dezelfde wyze gedurende *veertien* dagen in overweging nemen. —— De discussien, deswegens begonnen zynde, worden binnen agt dagen ten einde gebragt.

61. By het overgeven der Begroting, Art. 59. vermeld, wordt tevens een algemene Staat van alle Ontvangsten en Uitgaven der Nationaale Kas, gedurende het afgelopen voorgaande Jaar, door het Staatsbewind aan het Wetgevend Lichaam overgelegd, met byvoeging eener schriftelyke verklaring, door alle de Leden ondertekend, dat van de Penningen, tot geheime Uitgaven aan het Staatsbewind toegestaan, geen ander gebruik gemaakt is dan ten al gemeenen nutte der Republiek.

Van de Departementaale Bestuuren.

Art. 62. Ieder Departementaal Bestuur bestaat, naar gelang der talrykheid van deszelfs Ingezetenen, uit niet minder dan zeven en niet meer dan vyftien Perzonen, binnen hetzelve woonachtig, en voorts alle de vereischten bezittende, welke by Art. 54. in de Leden van het Wetgevend Lichaam vereischt worden, dezelve treden op eene regelmatige wyze Jaarlyks af, en worden verkozen op zodanige wyze als de Wet, overeenkomstig Art. 22., nader zal bepalen, tot welken tyd toe en tot dat de keuze der nieuwe Leden diensvolgens zal zyn geschied, het thans plaats hebbend Bestuur der tegenwoordige Departementen zal blyven voortduren.

63. Het Staatsbewind zal voor ieder Departement eene Commissie uit deszelfs Ingezetenen benoemen, om den voet en inrichting van het Bestuur voor ieder Departement, achtervolgens het bepaalde in het voorgaande Art., te ontwerpen. Deze ontwerpen zullen door de gemelde Commissien binnen den tyd van agt weken na derzelver benoeming, aan het Staatsbewind worden toegezonden, het welk bepaaldelyk zal onderzoeken, of in de gemelde ontwerpen ook iets gevonden wordt strydig met de Acte van Staatsregeling of met het belang der Departementen onderling, waarna hetzelve ter goedkeuring aan de Stemgerechtigden der respective Departementen zal worden aangeboden.

64. Het Staatsbewind beslist alle geschillen, zo tusschen de onderscheidene Departementen als tusschen derzelver Leden, en Gemeenten onderling over en omtrent alle zaken derzelver Bestuur betreffende.

65. Ieder Departement regelt de kosten van deszelfs eigen huishoudelyk Bestuur, zo tot administratie van Politie en Justitie, voor zo verre dezelve niet uit de Kas van byzondere Gemeenten of Districten moeten worden betaald, als tot het onderhoud der Departementaale Gebouwen, Dyken, Waterwerken en dergelyke. By buitengewone rampen geven zy daar van onmiddelyk kennis aan het Staatsbewind, en verzoeken den nodigen onderstand uit de Nationaale Kas.

66. Tot goedmaking der bovengemelde gewone kosten, zal ten spoedigsten door ieder Departementaal Bestuur eene Begroting derzelven aan het Staatsbewind worden voorgedragen, als mede welke Artikelen der thans in het zelve Departement geheven wordende Belastingen voordaan ter styving van dezelve kosten in de Kas van het zelve zouden behoren te worden gestort, en in het vervolg als Departementaale Belastingen aangemerkt. Ingevalle deze in vervolg van tyd niet toereikende bevonden mogten worden, draagt het Departement, achtervolgens Articul 58, nieuwe Departementaale Belastingen voor, welke echter niet zullen mogen gelegd worden op den *doorvoer door* den *uitvoer naar* of den *invoer uit* eenig ander Departement. Zullende mede de voordbrengzelen van den grond of de nyverheid van andere Departementen nimmer mogen worden bezwaard, boven die van het Departement zelve, alwaar de Belasting geheven wordt.

67. Het Departement raadzaam oordelende, tot goedmaking van buitengewone kosten, zekere Penningen te negotieeren, zal gehouden zyn het beloop derzelven, als mede een afzonderlyk Fonds tot aflossing en betaaling der Interessen van dezelven, het zy uit reeds bestaande, het zy uit nieuwe Belastingen aan het Staatsbewind voor te dragen, om door het Wetgevend Lichaam te worden goedgekeurd.

68. De Departementaale Bestuuren hebben de aanstelling der Leden van derzelver Gerechtshoven, en voords van alle Ambtenaren en Bedienden, tot de huishoudelyke Administratie der Departementen benodigd; zy hebben mede het toeverzigt over het behoorlyk onderhoud van alle Dyken, Waterwerken, Wegen, Bruggen en dergelyken, welke door onderscheidene Gemeenten, Collegien of Particulieren onderhouden of bekostigd moeten worden.

69. Dezelve zorgen, dat de aanteleggen Werken, noch het bevaren der Rivieren of Zeegaten, noch ook de belangen der Ingezetenen van eenig ander Departement benadelen of hinderlyk zyn, en gedragen zich daaromtrend naar de bevelen van het Staatsbewind. Zy zenden, dadelyk na het arresteeren van eenig werk, de opgave van hetzelve aan het Staatsbewind, en zorgen, dat zulks mede geschiede door alle Collegien, opzicht hebbende over eenige Zee-, Rivier- of Dyk-Werken.

70. De Departementaale Bestuuren dragen zorg voor de naauwkeurige uitvoering van alle bevelen, door of van wegen het Staatsbewind uitgevaardigd, en zyn deswegens aan hetzelve verantwoordelyk.

71. Dezelve hebben de beschikkingen over alles, wat tot de gewone Inwendige Politie, Oeconomie en Finantie van het Departement behoort, en vermogen daaromtrent Statuten, Keuren, Reglementen en Ordonnantien te arresteren, mits dezelve niet strydig zyn met de algemene Wetten. Dezelve verlenen ook, naar bevind van zaken, aan de minderjaarigen Brieven van *venia ætatis*.

72. Dezelve dragen zorg, dat de na te melden Gemeente Bestuuren, zo spoedig mogelyk, behoorlyk en op eenen vasten voet worden geregeld.

Van de Gemeente Bestuuren.

Art. 73. Er zal geene nieuwe verdeling der Departementen of Ringen in Gemeenten plaats hebben, dan op onderlinge toestemming en daar toe gedaan verzoek der belanghebbenden. Iedere Stad, District of Dorp heeft zyn eigen Gemeente Bestuur ingerigt op zodanigen voet, als door iedere Gemeente ter goed- of afkeuring aan het Departementaal Bestuur zal worden voorgedragen; mits gegrond zynde op het beginzel van Volkskeuze, en eene geregelde afwisseling.

74. Iedere Gemeente heeft de vrye beschikking over derzelver huishoudelyke belangen en Bestuur, en maakt daaromtrent alle de vereischte Plaatzelyke bepalingen.

75. Hetzelve legt geene Plaatzelyke Belastingen op, dan met overleg van de Gecommitteerden uit de Gemeenten, gekoren volgens een Reglement, goed te keuren door het Departementaal Bestuur, aan het welke mede alle Plaatzelyke Belastingen ter goed of afkeuring zullen moeten gezonden worden, ten aanzien dezer Belastingen moet worden in acht genomen, dat noch de *doorvoer*, noch de *uit-* of de *invoer*, naar of van andere Steden of Plaatzen worde belast, noch ook de voortbrengzelen van den grond of nyverheid van andere Steden of Plaatzen bezwaard boven die van de Plaats zelve, waar de Belasting gelegt wordt.

76. Leden van het Gemeente Bestuur kunnen onder geen voorwendzel immer in Perzoon door de Departementaale Bestuuren tot verantwoording worden opgeroepen, veel min gesuspendeerd of afgezet. Zy kunnen alleen wegens verzuim in hunne Plaatzelyke bediening te recht gesteld worden voor het Departementaal Gerechtshof.

Van de Rechterlyke Magt.

Art. 77. De Rechterlyke Magt wordt alleen uitgeoeffend door Rechters, welke by of ingevolge de Staatsregeling vastgesteld zyn of zullen worden.

78. In geene Rechtbanken zullen de Leden by derzelver aanstelling elkander onderling of ook den publieken Aanklager by dezelve bestaan tot in den derden graad van Bloedverwantschap of Zwagerschap. Niemand kan de functie van Rechter waarnemen, die niet is Stemgerechtigd Burger en den vollen ouderdom van vyf-en-twintig Jaaren niet heeft bereikt.

79. Alle Rechters zyn gehouden, des verzogt, de Sententien en Vonnissen van elkander, welke in kragt van gewysde gaan, ter executie te helpen stellen, mitsgaders over en weder de zogenaamde Lettres Requisitoriaal te respecteren. Ingeval van geschil dienaangaande, staat de beslissing, deswegens, gelyk mede van alle Jurisdictie questien, waarter partyen onder hetzelfde Departementaal Gerechtshof behoren, aan het laatstgemelde en anders aan het Nationaal Gerechtshof.

80. In Crimineele Zaken wordt by definitieve Sententien en Vonnissen ten nadeele van eenen Beschuldigden, het gepleegde misdryf uitgedrukt, op pœne van nulliteit. Alle Sententien en Vonnissen moeten met open Deuren worden gepronuncieerd. Nimmer heeft eenige verbeurd verklaring van Goederen plaats. Er wordt overal recht gedaan *in naam en van wegen het Bataafsche Volk.*

81. De Gerechtshoven der voormalige Gewesten blyven derzelver plaatshebbende Jurisdictien behouden. Zodanige Departementen, alwaar geen Gerechtshof aanwezig is, kunnen hetzelve aanstellen, op zodanigen voet, als door hun aan het Staatsbewind zal worden voorgedragen, om door het Wetgevend Lichaam bekragtigd te worden.

82. De voet en wyze van de inrichting der Rechtbanken in de onderscheidene Gemeenten, zal door derzelver Bestuuren aan het Departementaal Bestuur worden voorgedragen, het welk zorg zal dragen, dat dezelve zo veel mogelyk op eenen gelyken voet worden ingerigt en geregeld.

83. De wyze van Procederen zo voor het Nationaal Gerechtshof, de natemeldene Hoge Militaire Vierschaar, den Zeeraad, de Departementaale Gerechtshoven, als alle mindere Rechtbanken worden door de Wet bepaald.

84. Het Staatsbewind zorgt, dat een algemeen Civiel en Crimineel Wetboek, na dat op de daar van gemaakte ontwerpen de consideratien van het Nationaal Gerechtshof zullen zyn ingenomen, ten spoedigsten aan het Wetgevend Lichaam ter bekragtiging worde aangeboden.

85. Indien by de invoering van hetzelve eene andere organisatie der Rechterlyke Magt mogt worden vereischt, zal het Staatsbewind, na ingekomene consideratien der respective Departementaale Bestuuren deswegens de nodige voordragt aan het Wetgevend Lichaam inzenden.

86. Het Krygsvolk te Water en te Lande blyft, met betrekking tot alle Civile Zaken en commune delicten, onderworpen aan den Burgerlyken Rechter.

87. Er zal eene hoge Militaire Vierschaar zyn, voor welke het Krygsvolk te Water en te Lande, op aanklagt van twee afzonderlyke Fiscaals zal worden te regt gesteld. Dezelve zal bestaan uit een gelyk getal Zee-Officieren, Land-Officieren en Rechtsgeleerden; waaromtrent zo wel, als omtrent de geheele te rechtstelling van het Oorlogsvolk de Wet nadere bepalingen en verordeningen vaststeld. De Leden dezer Vierschaar benevens de Fiscaals worden door het Staatsbewind benoemd.

88. De Wet bepaald de Judicature in cas van fraude of contraventie der Gemeene Middelen en Belastingen.

Van het Nationaal Gerechtshof.

Art. 89. Hetzelve zal bestaan uit negen Leden, welke, dadelyk na de benoeming van het Wetgevend Lichaam, door vyf Leden, uit deszelfs midden te committeren, als mede door vyf Leden van het Staatsbewind, insgelyks uit deszelfs midden te committeren, mitsgaders deszelfs President, by volstrekte meerderheid zullen worden benoemd en aangesteld.

90. Dezelve zitten gedurende hun leven, en moeten alle de vereischten bezitten, welke in de Leden van het Staatsbewind Art. 20 gevorderd worden. In cas van vacature formeren dezelve een dubbeltal, by het welk door het Staatsbewind insgelyks twee Perzonen gevoegd worden, uit welk viertal de electie geschied door het Wetgevend Lichaam.

91. Hetzelve neemt cognitie van, en oordeelt over alle misdryven door de Leden van het Wetgevend Lichaam, van het Staatsbewind en alle hoge Nationaale Ambtenaren begaan, in de waarneming hunner Bedieningen, zelfs na het eindigen derzelven; en voorts van alle andere misdaden, door dezelven gedurende den tyd hunner Bediening bedreven wordende.

92. Hetzelve oordeelt over alle actien, waarin het Gemeenebest als gedaagde worden aangesproken.

93. Hetzelve heeft het speciaal toezicht over de Gerechtshoven en Rechtbanken in de Bataafsche Republiek. Het kan derzelver Vonnissen en handelingen voor zo verre deze met de Wetten aangaande de administratie van Justitie en de form van rechtspleging strydig zyn, schorssen en vernietigen; en, reden tot aanklagt vindende, den publieken Aanklager gelasten, het recht van het Bataafsche Volk waar te nemen: hetzelve zal echter nimmer bevoegd zyn, zich in de beoordeling der zaak zelve in te laten.

94. Aan hetzelve valt hoger beroep van alle gewysden in zaken, welke ter eerster instantie gediend hebben voor de Departementaale Gerechtshoven, en zulks agtervolgens het geen de Wet by de algemene wyze van Procederen dien aangaande zal hebben vastgesteld.

95. Hetzelve velt geene definitive Vonnissen, ten zy er ten minsten zeven Leden tegenwoordig zyn.

96. Hetzelve alleen verleent surchernce van betaling, Brieven van Sureté du Corps, en voorts zodanige dispensatien als door het Wetgevend Lichaam aan hetzelve zullen worden gedemandeerd, uitgezonderd het verlenen van Brieve van *venia ætatis*, 't welk, achtervolgens Art. 71 aan de Departementaale Bestuuren is verbleven.

97. Er zal herziening of revisie der Vonnissen, by hetzelve gewezen, kunnen plaats hebben, uitgezonderd in Crimineele Zaken, wanneer aan den Aanklager zyn eisch is ontzegd.

De Adjuncten Reviseurs zullen genomen worden uit de Departementaale Gerechtshoven: in welke gevallen al of niet herziening zal plaats hebben, benevens het getal der Adjuncte Reviseurs en de generale orde op dit stuk, wordt door de Wet bepaald.

98. De publieke Aanklager of Procureur-Generaal by het Nationaale Gerechtshof, alsmede Procureurs-Generaal by de Departementaale Gerechtshoven, worden door het Staatsbewind, aangesteld, uit eene Nominatie van drie Perzonen, te formeren door het Nationaal Gerechtshof en de Departementaale Bestuuren respectivelyk.

99. Behalven den gewonen publieken Aanklager, worden by dit Gerechtshof aangesteld drie Nationaale Procureurs of Syndici, voor de eerstemaal te benoemen op dezelfde wyze, als omtrent de verkiezing der Leden van het Gerechtshof by Art. 89. is bepaald, dezelve zullen moeten zyn *Meesters in de Rechten*, en voorts de vereischten bezitten, by Art. 29. voorgeschreven.

Deze drie Perzonen zullen te zamen uitmaken het *Nationaal Syndicaat.* —— Ingeval van vacature zal door het Nationaal Gerechtshof eene Nominatie worden gemaakt van drie Perzonen, uit welke de keuze van een nieuw Lid door het Wetgevend Lichaam zal geschieden.

Het Nationaal Syndicaat surveilleert alle Collegien en Magistraten, Nationaale en Departementaale of mindere Geconstitueerde Autoriteiten, Rechtbanken of Ambtenaaren, ziet toe of dezelve ook iets verrigten, strydig met de Constitutie of vastgestelde Wetten, en neemt alle klagten deswegens aan om op dezelve te inquireren. Zo er reden van beschuldiging door hetzelve wordt geoordeeld te zyn, institueert hetzelve zyne aanklagt, bepleit dezelve voor het Nationaal Gerechtshof, 't welk uitspraak doet zonder hoger beroep, ingeval van vryspraak; doch by condemnatie wordt, op begeerte van den Aangeklaagde, het Vonnis gerevideerd door het Nationaal Gerechtshof, met adjunctie van 4 Leden uit de Gerechtshoven door den Gecondemneerden zelf te benoemen. De Aangeklaagden kunnen hunne zaak laten verdedigen, zo ter eerster instantie als in revisie door zodanige Pleit-bezorgers, als zy zelven verkiezen. Alle magt en gezag van den Aangeklaagden wordt door de aanklagt dadelyk gesuspendeerd, uitgezonderd der Vergadering van het Wetgevend Lichaam of van het Staatsbewind.

(*Het Vervolg in onze volgende.*)

Voorts doet de Preſident voorleezen eene ingekomene Misſive van den Burger Directeur *J. H. van Swinden*, waarby dezelve proteſteerd tegen den door de meerderheid van het Uitvoerend Bewind in dezen gedaanen ſtap.

De Preſident *Schryver* brengt in omvrage of de Vergadering kan goedvinden, om de Misſive van het Uitvoerend Bewind aan te nemen voor Notificatie.

Een aantal Leden het woord gevraagd en bekomen hebbende, verklaarden de volgende Burgers zich in min of meer breedvoerige Adviſen tegen het geproponeerde van den Preſident, als: *van den Braak, Viſſer, Scheffer, Verhoyſen, Nuhout van der Veen, Hooft, van Veen, Gulje, Ament, ten Poll, Hettema, Schermer, Ondorp, Pertat, Diert, Ris, Welsman, Doriks, Lulofs* en *Ploos van Amſtel*. Terwyl de volgende Burgers hunne Adviſen vóór het voorſtel van den Preſident uitbragten, als: *Appelius, Ninaber, Queyſen, van Royen, Pothoff, Couperus, Stein Parvé* en *Vitringa*; deze Leden geappuyeerd zynde door eenige anderen, wierden op voorſtel van den Preſident de discusſien beſloten; het appel nominal geinſtitueerd zynde, bleek, dat VOOR de propoſitie van den Preſident geſtemd hadden de volgende 26 Leden, als: *Huber, Alberda, Braakſma, Lewe, Bannier, Werner, Quyſen, Pothof, Ninaber, Lulofs, v. d. Meulen, v. Haarſolte, Vitringa, v. Galen, de Jonckheere, de Leeuw, v. d. Zoo, C. v. Forceest, v. Marle, Stein Parvé, Pompe van Meerdervoort, Couperus, Schryver, Appelius, v. Royen* en *Cuypers*. —— Terwyl de volgende 28 Burgers hunne Adviſen TEGEN het geproponeerde van den Preſident uitbragten, als: *Ament, Fink, Hettema, Abbring, ten Poll, Deriks, v. d. Borch, v. d. Braak, v. Veen, Ondorp, Welsman, J. Hooft, Nuhout v. d. Veen, Schermer, Pertat, Scheffer, Ploos v. Amſtel, Diert v. Meliſſant, Ris, Viſſer* Caspsz., *Floren, Pannebakker, Baesten, Giebe, Verhoyſen, Gulje, de Witt* en *Verhees*. (Zynde abſent geweest de Burgers *Reynders, Schelts, Carſten, Dominicus* en *Leemans*.) —— En wierd dus eindelyk, na nog eenige discusſien gedecreteerd, bovengemelde Stukken te ſtellen in handen van de Burgers *Vitringa, v. Galen, v. d. Braak, Viſſer, Werner, Huber* en *Lewe*, om der Vergadering, zo ten opzichte van de in dezen te decreteren ſurcheance als welk Beſluit op die Misſive behoorde te worden genomen, ten ſpoedigſten te dienen van conſideratien advis.

Zitting der Eerſte Kamer van Donderdag den 17 September.

De Preſident communiceert ontvangen te hebben eene Misſive van den Burger Directeur *Ermerins*, ten geleide van een Protest, tegen den door het Uitvoerend Bewind gedanen ſtap. —— Na vry ample discusſien wordt beſloten, de op gisteren ingekomene Misſive van den Burger Directeur *van Swinden*, als mede de op heden ingekomene van den Burger Directeur *Ermerins*, te houden buiten deliberatie.

Zitting der Eerſte Kamer van Vrydag den 18 September.

De Preſident communiceert ontvangen te hebben twee Requesten, als een van Burgers van Amſterdam, en een van Burgers van Delft, zig beklagende over den inconſtitutioneelen ſtap, door het Uitvoerend Bewind, in het formeren van een nieuw Ontwerp van Staatsregeling, en het arreſteren eener Proclamatie deswegens, verzoekende dat het effect, van het een en ander moge worden geſurcheerd: — gehouden in advis tot dat de Burger Repreſentant *Vitringa* hier omtrent Rapport zal hebben uitgebragt.

Vitringa doet Rapport, namens de Commisſie, in wier handen by Decreet van den 16 dezer was geſteld eene Misſive van het Uitvoerend Bewind, daarby inzendende een Exemplaar van een door hetzelve geformeerd Ontwerp eener nieuwe Staatsregeling, als mede een Exemplaar eener ten dien einde dienende Proclamatie aan de Bataafſche Natie; met verzoek aan de Vergadering, dat zy des Bewinds gedaane ſtap met haare goedkeuring zoude bekragtigen, met het een en ander aan te nemen voor Notificatie; en zulks, om der Vergadering te dienen van conſideratien en advis, zo nopens de door eenige Leden in het midden gebragte bedenkingen, betrekkelyk het proviſioneel ſurcheeren van het effect der voormelde Proclamatie, als wegens een te nemen Beſluit, ten aanzien van des Bewinds gedaane demarche in dezen.

Dit Rapport hield in ſubſtantie in het navolgende:

De Commisſie heeft zig, ter kwyting van haaren last voorgeſchreven de volgende vraag:
„ Of het Vertegenwoordigend Lichaam by een onverwyld Beſluit behoort te ſurcheeren de
„ daarſtelling van alle zulke maatregelen, als by de meergemelde Proclamatie door het
„ Uitvoerend Bewind zyn bepaald ten einde 't Bataafſche Volk zig op de aldaar voorgeſtelde
„ wyze, nopens het aangeboden Ontwerp eener Staatsregeling zou kunnen verklaaren."

De Rapporteurs zyn voorts van mening, dat het eene onwederſprekelyke waarheid is, dat het zomwylen niet alleenlyk geoorloofd, maar zelfs pligtmaatig is, om van het recht, het welk men in zynen boezem heeft, geen gebruik te maaken.

De Commisſie geeft voorts haare huiverigheid te kennen, om tot zodanig eene ſchorſing van de door het Uitvoerend Bewind gearreſteerde Proclamatie, als door eenige Leden der Vergadering begeerd wordt, aan te raaden. Alle Staatkundige conſideratien, met welke de Rapporteurs zeggen niet genoegzaam bekend te zyn, in het midden laatende, vestigen dezelven alleenlyk den aandagt der Vergadering hierop, dat het niet genoeg is een Beſluit te nemen, maar dat men tevens vooraf behoort te berekenen, 1. of de uitvoering mogelyk zy? zo al ja, of dezelve voor 't algemeen belang des Vaderlands dienſtig en raadzaam zoude zyn?

De Commisſie beide deze Vraagpointen beantwoord en haare bevreesdheid voor de onberekenbaare rampen, welke uit eene openlyke verwydering tusſchen de twee Hoogstgeconſtitueerde Magten van den Staat noodwendig zoude gebooren worden, te kennen gegeven hebbende; merkt zy op, dat ook onder die Leden, welke voor de ſchorſing van de maatregelen, by de gemelde Proclamatie bepaald, ſchenen over te hellen, zulken zyn, die de noodzaakelykheid eener ſpoedige verandering der tegenwoordige Conſtitutie niet ontveinsd, maar openhartig beleden hebben.

Na hier uit te hebben afgeleid, dat de geen die het einde wil, ook de middelen begeert, die derwaards leiden, en nog eenige bedenkingen ten voordeele van de meſure van 't Uitvoerend Bewind aangevoerd; adviſeert de Commisſie, — „ dat, zonder eenige ſurcheance daar te ſtellen, deze Kamer op de Misſive van 't Uitvoerend Bewind en derzelver Bylagen zoude
„ behoren te verklaren; en aan 't voorſz. Bewind te kennen te geven, dat zy den ſtap, by
„ die Misſive gemeld, met alle deszelfs gevolgen laat ter verantwoording van 't voorſz. Be-
„ wind, en dat van dit Beſluit zo aan hetzelve Bewind als aan de tweede Kamer by Ex-
„ tract dezer zal worden kennis gegeven om te ſtrekken tot informatie."

De Preſident in omvrage gebragt hebbende, of de Vergadering zich met dit uitgebragte Rapport konde vereenigen, bragten een aantal Leden hunne Adviſen tegen het Rapport uit; terwyl andere Leden hetzelve verdedigden, en zich daar mede conformeerden. Eindelyk het appel nominal geïnſtitueerd zynde, wordt het Rapport gerejecteerd.

(*De Stemming was dezelfde, als die welke eergisteren omtrent de Misſive van het Uitvoerend Bewind had plaats gehad* (*zie hier onder*) *met dit onderſcheid echter, dat van de eene zyde de Burger* van der Zoo *en van de andere de Burger* Baasten *afwezig zynde, de meerderheid thans* 27 *tegen* 25, *en het getal der abſenten* 7 *was.*)

Voorts werd, op voorſtel van den Preſident, het appel nominal geinſtitueerd op de vraag, of het effect van de demarche van het Uitvoerend Bewind zoude worden geſurcheerd of niet. En wordt mede met 27 tegen 25 ſtemmen beſloten tot de ſurcheance.

Eenige Leden geinſteerd hebbende, dat de reſumtie van dit Decreet ſtaande de Vergadering zoude geſchieden, produceerde de Secretaris het navolgend Decreet.

Is gehoord het Rapport enz.

Waar over gedelibereerd zynde, heeft de Vergadering, zich niet conformerende met het Rapport en de daar by voorgeſtelde concluſie, doch in aanmerking nemende, dat het belang des Bataafſchen Volks ten dien aanzien eene ſpoedige, en wel de ſpoedigst mogelyke diſpoſitie vordert, verklaart, dat er beſtaat *onverwylde noodzaaklykheid.*

Voorts overwegende, dat de Bataafſche Burgers niet kunnen worden opgeroepen, dan op tyden en wyzen by de Staatsregeling bepaald, of agtervolgens een decreet, door het Vertegenwoordigend Lichaam daar toe præälabel genomen, dadelyk beſloten, het Uitvoerend Bewind aan te ſchryven, en te gelasten, gelyk geſchied by deze, om onmiddelyk en onverwyld het effect te ſurcheren van de bovengemelde Proclamatie.

En heeft de Vergadering zich met deeze extenſie vereenigd.

De PRYS DER BOTER TE LEEUWARDEN was den 19 September 1801, *f* 29 - 10 - : De GROOVE KAAS het Schippond van 15 tot 19 Guldens.

PRYZEN DER WEIT EN ROGGE OP DE KOORENBEURS TE LEEUWARDEN.
Van Saturdag den 19 September 1801.

De oude Weit van 128 Pond, 14 à 15 Glds per Lopen, is het Last 360 à 386 G. Gls., Middelzoort nieuwe Weit van 124 Pond, 13 Glds. per Lopen, is het Last 334 G. Gls., Beste Bakweit van 128 pond 14 à 15 Glds. per Lopen, is het Last 360 à 386 G. Gls.

Bruine Rogge van 120 à 122 Pond, 9¾ à 9½ Guld. per Lopen, is het Last 238 à 244 G. Gls.

*** DE COMMISSIE TOT DE ADMINISTRATIE DER FINANTIEN in het voormaalig Gewest Friesland, adverteert, dat zy des Dingsdags, Woensdags en Vrydags, 's morgens van 10 tot 12 uuren, en 's Vrydags nademiddags van half vier tot half zes uuren, zal vaceeren tot afgave van nieuwe Nationaale Schuldbrieven, voor de ter Converſie overgegevene Recepisſen herkomſtig uit de Heffingen van 30 November 1798 en 29 October 1799, voor zo verre de Renverzaalen daar voor gepasſeerd tot No. 2319 ingeſloten, zyn gequoteerd; en voor de Obligatien ingevolge Reſolutien van 20 July 1793, 12 February 1794 en 8 April 1795, welke in de Maand October 1800 ter Converſie zyn overgegeven, voor zo verre de daar voor afgegeevene Renverzaalen tot No. 2483 ingeſloten zyn getekend, als mede voor de Recepisſen herkomſtig uit de Heffing van den 25ſten Penning, ingevolge Reſolutie van den 22 October 1795, in Maand July jongstleden ter Converſie overgegeven, voor zo verre de daar voor afgegevene Renverſaalen zyn gequoteerd met No. 1 tot 155 ingeſlooten, tevens haare daar by belang hebbende mede Ingezetenen ſollicitcerende gemelde nieuwe Schuldbrieven ten ſpoedigſten te komen af haalen.

Ter Ordonnantie van de Commisſie,
A. SIEGMAN.

NB. NB. NB. J. K. TEITSMA, Ontvanger der Vrywillige Negotiatie in den 2den Ring van het Departement de Eems te Leeuwarden; — adverteerd, dat hy op HEDEN den 22 dezer, tot aan het einde der Maand, 's morgens van 9 tot 11, en 's nademiddags van 2 tot 4 uuren, exempt Saturdag nademiddag en de Zondag, zal vaceren tot het afgeven van Loten, tegens intrekking der uitgegevene Renverſaalen, van die Ingezetenen welke ten zynen Comptoire in gemelde Negotiatie hebben ingetekend.

*** B. BOOMSMA te Harlingen, Ontvanger van de Vrywillige Negotiatie, zal van den HEDEN 22 tot het einde dezer Maand, de Lotbriefjes uitwisſelen voor Renverſaalen, wegens de ten zynen Compt. aangegevene Loten, in voorn. Negotiatie.

*** Aan de Leden van het Departement: *Tot Nut van 't Algemeen*, te Leeuwarden, word by dezen kennis gegeven, dat in de laatstgehoudene Departements-vergadering, den 15 dezer, beſloten zynde tot het beproeven van een VOLKS-ONDERWYS geduurende het aanſtaande Winter-ſaiſoen, onder andere middelen, tot vinding der noodwendige uitgaaven, daar toe vereischt, is goedgevonden alle de Leden van voorſ Departement uit te nodigen, gelyk zulks by deze geſchied, omme door eenige gifte, mitsgaders inzaameling van zodanige Penningen, als welke andere Menſchen-vrienden, die den onderneming, tot algemeen nut, wel zullen willen begunſtigen, aan hun ten dien einde mogten ter hand ſtellen, Beſtuurders van het gem. Departement in ſtaat te ſtellen aan het verlangen van het Departement in dezen te kunnen voldoen.

Wordende de Leden verzogt zulks ten ſpoedigſten te werk te ſtellen, en wel liefst vóór den 1 October eerstkomende, hunne bydragen en ontvangene giften aan een der Beſtuurers te doen toekomen.

Op last van voorn. Departement,
Leeuwarden den 19 September 1801. CORNs. GODSCHALK, *eerſte Secretaris.*

*** Heden morgen circa vyf uur overleed tot myn en onze Kinderen innigſte ſmerte, myn geliefde Echtgenoot F. TULLENERS, in den ouderdom van 49 Jaaren en 11 Maanden, na eene genoeglyke Echt van 24 Jaaren; hoe gevoelig my en onze vyf Kinderen deze ſlag ook treffe, hem voor altoos hier verliezende, daar wy ons wegens zyne terugkomst van eene moeyelyke Reis verheugden, zo troosten wy ons nogthans met 't vertrouwen dat zyn afſterven Christelyk is geweest, als zynde ten vollen voorbereid en met de hope van hem eens in eene gelukzalige Eeuwigheid weder te vinden.

Sneek den 17 September 1801. Weduwe F. TULLENERS.

*** Dezen morgen ten drie uuren overleed myne waarde Moeder, WILLEMINA SEYDEL, *Weduwe* JACOB JOEKES, in het vyf-en-zestigſte Jaar haares ouderdoms, na eene Ziekte van weinige dagen; geeve door deze kennis aan Vrienden en Bekenden. Verzoeke van Brieven van Rouwbeklag verſchoond te worden.

Leeuwarden den 18 September 1801. HENDRIK JOEKES.

PRYZEN der BATAAFSCHE RESCRIPTIEN zo als dezelve waren *den 19 September* op de Beurs te Amſterdam.

Bataafſche Reſcr. Losbaar	1801	97 à 97½	Gelderſ. Schavergoeding	4 pCt.	44¾ à 45
	1802	89¾ à 90½	Brabandſche Schaverg.	4 pCt.	44¾ à 45
	1803	80 à 81	Obligatien Rusland	5 pCt.	84 à 84¾
	1804	72¼ à 73¼	Weenerbank	5 pCt.	80¾ à 81
Na de Vrede		47 à 47¾	Dito	4 pCt.	72¼ à 73½
Geforc. van 1795 en 1796	2½ pCt.	37 à 37¾	Keizerl. Coupons		71 à 72
Vrywillige Negotiatie	5 pCt.	61 à 61½	Geconſ. Inſcriptien	5 pCt.	43¾ à 44¾
Schuld-Brieven	3 pCt.	42¾ à 43	Domeinen	4 pCt.	63¾ à 64
Dito	3½ pCt.	53 à 53¾	Declaratoiren		41 à 41¾
Heffing van 1801	3½ pCt.	46¾ à 47¾	Looten	*f* . . .	37½ à 38¾
Losrenten	3 pCt.	43 à 43¾	Certificaten		13 à 14
Dito Buiten-Comptoiren	3 pCt.	45¾ à 46	Belcen-Bank-Geld		99½ à 99¾

DE RAAD DER GEMEENTE VAN BAARDERADEEL, convoceert by dezen, de Crediteuren van den nagelaten en geabandonneerden Boedel van JAN HENDRIKS, in leven Meester Timmerman en Adſiſtent te Weidum, op Donderdag den 24 September 1801, 's nademiddags præcys te één uur, in de Raadkamer te Weidum ten einde, het zy in Perzoon of per Procuratie, over deze Boedel te disponeren, en daar over CURATORS BONORUM te ſtellen.

Ter Ordonnantie van de Raad voornoemd,
W. VAN JELGERHUIS, Secretaris.

DE RAAD DER GEMEENTE VAN HASKERLAND, adverteerd door dezen, dat op de aanſtaande Jouſter KERMIS, die gehouden zal worden den 24 en 25 September 1801, niet zullen worden toegelaaten eenigerhande Hazardſpelen, en Bedelaars zullen worden geweerd.

De Advocaat J. L. SUIDERBAAN en de Secretaris E. FOCKEMA, zullen op Donderdag den 24 September 1801, 's nademiddags één uur, ten Sterfhuize van *Johannes Jonkman*, in de Herberg Altena op de Streek onder Aalſum, by de eerſte Sitdag by Decreet, na daar toe bekomen conſent van den Hove van 't voormalig Gewest Friesland, publiek by Strykgeld præſenteren te Verkopen: Een HUIZINGE en HERBERG *Altena* genaamd, ſtaande en gelegen op de Streek onder Aalſum, waar by een ZOMERHUIS, overdekte KOLFBAAN, groote PAARDESTAL en WAGENHUIS, cum annexis, door *Johannes Jonkman* met er dood ontruimd, by de finale Palmſlag vry te aanvaarden, als mede vry van Grondpagt of Eeuwige Renthe; zynde de Conditien intusſchen te zien by bovengemelde Actuarien te Dockum.

De Secretaris E. FOCKEMA, zal op Maandag den 5 October 1801, by den proviſionelen en finalen Palmſlag, 's nademiddags ten twee uuren, ten huize van *Hilbrand Rypma* te Dockum, publiek præſenteren te Verkopen:

I. Vier Pondematen GREIDLAND onder Aalſum, belast met 1⅛ Lands Floreen, by *Walle Meeles* Erven tot Petri 1802 in Huur, voor 40 Guldens 's Jaars boven de Lasten.

II. Vier Pondematen DITO aldaar, belast met 1⅛ Lands Floreen, by dezelven in Huur, tot Petri 1802, voor 40 Guldens 's Jaars boven de Lasten.

III. Eene HUIZINGE cum annexis te Dockum, by Ds. *J. J. Floriſon* in Huur, tot den 12 May 1802, voor 70 Guldens 's Jaars.

IV. Een STOEL in de Gereformeerde Kerk aldaar, gequoteert met No. 228.

V. Eene HUIZINGE cum annexis aldaar, by *Rinske Binninga* in Huur, tot den 12 May 1802, voor 40 Guldens 's Jaars.

VI. Een DITO aldaar, by *Karst Sybouts* in Huur, tot den 12 May 1802, voor 25 Gls. 's Jaars.

VII. Een DITO aldaar, by *Pier Abelis* in Huur, tot den 12 May 1802, voor 24 Guldens 's Jaars.

Breder by Billetten omſchreven; de Conditien zyn intusſchen by bovengemelde Actuarius te zien.

NB. NB. NB. WYBE DE VRIES, Deurwaarder 's Hofs van het voormaalig Gewest Friesland, gedenkt uit kragte zyner 's Hofs Commisſien, eerst by de brandende Kaarze, en daar na by het ligten des Zegels uit den Wasſe, en Decreet van gemelde Hove, by Exécutie, te Verkopen: Zekere zeven agtſte Parten, in een wel beklante ROGMOOLEN, met dezelve Grond en Hieminge, Wooninge, Stallinge, en al het geen daar in om en aan is en toebehoord, ſtaande en gelegen in de Kerkebuuren te Makkum.

Wie hier aan gading heeft kome op Maandag den 5 October 1801, 's avonds om 5 uur præcys, by *J. Buwalda*, in de Swaan te Makkum, en kope by het uitgaan der laast brandende Kaarſe, op Conditien dan voor te lezen.

Allen de geenen welke eenige prætenſie mogten hebben op, of iets verſchuldigd zyn aan den Boedel van EELDERT PIERS en GERTJE MARTENS, Echtelieden, woonagtig op het Vliet alhier, gelieven daar van ten ſpoedigſten opgaaf of betaaling te doen aan den Ondergetekenden, als geautoriſeerden Curator Bonorum over gemelde geabandonneerden Boedel; terwyl een ieder gewaarſchouwd word, om geene betaaling te doen aan genoemde Echtelieden, noch aan iemand hunnent wege. CORNs. GODSCHALK,

Leeuwarden den 16 September 1801. *Notaris en Geleg. Procureur.*

BOELGOED van Meubilen en Huiscieraden, zal worden gehouden op eerstkomende *Maandag*, den 28 September 1801, van den Inboedel van EELDERT PIERS en GERTJE MARTENS, op de Zuidkant van het Vliet, te Leeuwarden, 's morgens ten 9 uuren te beginnen. De Goederen kunnen aanſtaande Vrydag, den 25 dezer, van 's morgens 9 tot 11, en 's nademiddags van 2 tot 4 uuren worden bezigtigd. ZEG HET VOORT.

Men zal op Woensdag den 30 September 1801, des middags om 12 uur, in de Herberg Roma binnen Harlingen, by Vailing præſenteren te Verkopen: Een groot party Noordſe BALKEN, JUFFERS, COLDERS en DEELEN, enz.

NB. NB. NB. HEEKHOFF HZ. te Groningen heeft gedrukt, en alom verzonden: EEN VRIEND VAN WAARHEID, MET WAARHEID WEDERLEGD; *Of myne aangevallene eer verdédigd door* ARJAAN HOEBERS in groot 8vo à 3 St. De onmiddelyke invloed, die deze verdédiging heeft op het onlangs uitgekomen en zo ſterk gezocht Stukje, getyteld: ONPARTYDIGE BEOORDELING *wegens het buitengewoon* OPROER *te* GRONINGEN; *voorgevallen op den* 20 *July* 1801, *en eenige volgende dagen*, (en waarvan ook nog eenige weinige Exemplaaren à 8 St by dezelfden te bekomen zyn) zal een ieder des te gereder uitlokken om zich voor den geringen prys van 11 St. eene bydrage tot een epoque in de Vaderlandſche Geſchiedenisſen aan te ſchaffen, als waarvan in de Vaderlandſche Jaarboeken geen voorbeeld is, en door het opvolgend Geſlacht nauwlyks geloofd zal worden.

Ter DRUKKERIJE *van* MATTHYS KOON, *in de Groote Kerkſtraat, het tweede Huis van de Pylſteeg, te Leeuwarden.*